

Córas Iompair Éireann

Coiste Iniúcháireachta agus Riosca Bhord CIÉ Cairt agus Téarmaí Tagartha

Bus Átha Cliath
Dublin Bus

Bus Éireann

Iarnród Éireann
Irish Rail

CIE TOURS

Clár Ábhair

RÉAMHRÁ	3
CAIRT	3
TÉARMAÍ TAGARTHA.....	10

RÉAMHRÁ

Bunaíodh Coiste Iniúcháireachta trí rún ag cruinniú bord an CIÉ ar an 10ú Eanáir 1996, (athainmníodh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ina dhiaidh sin agus tugtar “an Coiste” air anseo istigh) fochoiste de Bhord an CIÉ chun athbhreithniú agus tuarascáil a dhéanamh chomh maith le moltaí a dhéanamh do Bhord an CIÉ ar na rudaí leagtha amach thíos. Ag cruinnithe ar an 6 Feabhra 2002, ar an 5 Meitheamh 2002, ar an 4 Feabhra 2004, ar an 7 Samhain 2007, ar an 3 Meán Fómhair 2008, ar an 2 Meán Fómhair 2009, ar an 1 Nollaig 2011, ar an 5 Meán Fómhair 2013, ar an 30 Eanáir 2014, ar an 10 Nollaig 2014, ar an 1 Iúil 2015, ar an 6 Aibreán 2016, ar an 6 Iúil 2016, ar an 5 Iúil 2017, ar an 13 Nollaig 2017, ar an 20 Lúnasa 2018, ar an 5 Meitheamh 2019, ar an 12 Feabhra 2020, ar an 2 Meán Fómhair 2020, ar an 10 Feabhra 2021, ar an 2 Meitheamh 2021, ar an 9 Feabhra 2022, ar an 7 Nollaig 2022, ar an 5 Aibreán 2023 agus ar an 14 Feabhra 2024, ghlac Bord CIÉ le leasuithe ar Chairt agus Téarmaí Tagartha an choiste agus tá siad sin curtha leo thíos.

Sainmhínithe:

Grúpa CIÉ:	CIÉ agus cuideachtaí oibriúcháin CIÉ eadhon BÁC, BÉ agus
IÉ CIÉ:	Cuideachta Shealbhaíochta Chóras Iompair Éireann
BÁC:	Bus Átha Cliath
BÉ:	Bus Éireann
IE:	Iarnród Éireann
Cuideachtaí oibriúcháin:	BÁC, BÉ agus IÉ le chéile
Cód:	An Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

CAIRT

Ginearálta

Tá dualgas ar gach ball den Choiste gníomhú ar mhaithe le leas Ghrúpa CIÉ. Ní mór aon choinbhleachtaí leasa a dhearbhu. Tá ról ar leith ag an gCoiste, ag gníomhú dó go neamhspleách ar an mbainistíocht feidhmiúcháin, chun a chinntiú go gcosnaítear leasanna Ghrúpa CIÉ i gceart maidir le tuairisciú airgeadais, rialú inmheánach agus bainistíocht riosca. I ndáil leis sin, ba cheart don Choiste measúnú a dhéanamh ar leasanna páirtithe leasmhara eile, agus ag an am céanna a admháil go bhfuil tosaíocht ag leasanna Ghrúpa CIÉ. Is é an prionsabal uileghabhálach ná go bhfuil Bord aonadach agus gach Comhalta Boird CIÉ fós chomh freagrach céanna as gnóthaí CIÉ mar ábhar dlí. Tá an Coiste, cosúil le coistí eile a ndéantar freagrachtaí ar leith a tharmligean chucu, fós ina choiste de Bhord CIÉ.

Is é feidhm an Choiste a fhreagrachtaí maidir leis an gCairt seo agus na Téarmaí Tagartha a chur i gcrích. Is é an príomhról atá aige ná feidhm mhaoirseachta a fheidhmiú; imscrúdú mionsonraithe a thionscnamh (le comhairle neamhspleách nuair is cuí) i gcúinsí ina bhfuil comharthaí ann go bhfuil rud éigin cearr ann.

Cinnteidh an Coiste go mbeidh comhoibriú iomlán ann ó laistigh de Ghrúpa CIÉ le hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha d'fhonn cur ar chumas Bhord CIÉ a chuid freagrachtaí a chomhlíonadh go héifeachtach.

Oibríonn an Coiste i gcomhpháirt le hobair na bhfochoistí eile de chuid Bhord CIÉ ba mhór an sólas dóibh, agus tá sainchúram ar leith ar gach ceann acu mar atá doiciméadaithe ina dTearmaí Tagartha féin. Go sonrach, ní chlúdaíonn raon feidhme an Choiste seo Sábháilteacht sna cuideachtaí oibriúcháin ná in CIÉ.

Róil agus Freagrachtaí Seachtracha an Choiste agus Coistí Iniúcháireachta agus Riosca (ARCanna) na gCuideachtaí Oibriúcháin

Tá rialachas iniúchtóireachta agus riosca laistigh de chuideachtaí oibriúcháin Ghrúpa CIÉ faoi shainchúram a mbord faoi seach. Glactar le prionsabail riosca na chéad, an dara agus an tríú líne cosanta ar fud Ghrúpa CIÉ. Bhunaigh bord gach cuideachta oibriúcháin fochoiste dar teideal Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) i gcás Bhus Éireann agus Iarnród Éireann agus Coiste Iniúcháireachta, Airgeadais agus Infheistíochta (AFIC) agus Coiste Riosca (RC) i gcás Bhus Átha Cliath agus thug sé róil agus freagrachtaí áirithe dó gníomhú ar a son.

Tuairiscíonn Cathaoirligh na ARCanna/AFIC/RC dá mboird faoi seach. Tá na Coistí idirnasctha, áfach, agus ba cheart dóibh comhoibriú lena chéile agus comhsheasmhacht a bheith acu maidir lena bhfreagrachtaí. Dá bhrí sin,

- Cuirtear treoracha mar aon le Miontuairiscí na ARCanna/AFIC/RC faoi bhráid an Choiste agus vice versa.
- Freastalaíonn Cathaoirligh na ARCanna/AFIC/RC ar an gCoiste agus tuairiscíonn siad don Choiste uair sa bhliain.
- Tagann Cathaoirligh na gcúig ARC/AFIC/RC le chéile uair sa bhliain ar a laghad chun measúnú a dhéanamh ar ábhair leasa fhrithpháirtigh, ar chur chuige comhordaithe maidir leis na hábhair seo agus freisin mar chineál cumarsáide ar fud na gcúig ARC/AFIC/RC.
- Tagann na cúig Choiste le chéile uair sa bhliain ar a laghad i gcomhimeacht bhliantúil oiliúna agus forbartha agus chun ábhair leasa choitinn a bhreithniú.
- Ina theannta sin, tá an Coiste le bheith curtha ar ar an eolas go luath faoi aon saincheistean atá ag teacht chun cinn ag ARCanna/AFIC/RC na gcuideachtaí oibriúcháin a bhfuil iarmhairtí airgeadais, nós imeachta nó clú acu do chuideachta amháin nó do chuideachta eile nó don dá chuideachta agus más ábhartha, vice versa.

Freastalaíonn Ceannasaí Iniúchta Inmheánaigh an Ghrúpa nó a (h)ainmní ar chruinnithe gach ceann den ARC/AFIC/RC agus freastalaíonn sé/sí freisin ar chruinnithe an Choiste agus ar an gcaoi sin éascaíonn sé/sí nasc cumarsáide díreach idir an ARC/AFIC/RC agus an Coiste.

Dualgais an Choiste

(i) Iniúcháirí Seachtracha

Déanfaidh an coiste—

- (a) Breithniú agus moladh le haghaidh faomhadh ó Bhord CIÉ, ceapadh na n-iniúcháirí seachtracha, an táille iniúcháireachta agus aon cheisteanna maidir le héirí as nó dífhostú na n-iniúcháirí seachtracha.
- (b) Mol do Bhord CIÉ ag an am cuí:
  - fad conartha nua don iniúchadh seachtrach a chuirtear chun tairisceana agus
  - sa chás go gceaptar na hiniúcháirí céanna de bhua an phróisis tairisceana, go ndéanfar tograí an tsealbhóra maidir le rothlú an chomhpháirtí rannpháirtíochta a fhorghnó.
- (c) A phlé leis na hiniúcháirí seachtracha, sula dtosaíodh an t-iniúchadh, cineál agus raon feidhme an iniúchta, comhlíonadh na gcaighdeán cuntasáíochta agus chun comhordú a chinntiú ina bhfuil níos mó ná gnólacht iniúcháireachta amháin i gceist agus chun na hiniúcháirí seachtracha a chur ar an eolas faoi riachtanais an Chóid.
- (d) Athbhreithniú a dhéanamh ar raon feidhme agus ar thorthaí an iniúchta bhliantúil, ar a éifeachtacht costais, ar neamhspleáchas agus ar oibiachtúlacht na n-iniúcháirí seachtracha agus moltaí a thuirisciú agus a chur faoi bhráid Bhord CIÉ má mheasann an Coiste go bhfuil gá leis.
- (e) Athbhreithniú agus tuairisciú a dhéanamh do Bhord CIÉ ar chineál agus luach seirbhísí¹ a bhaineann le hiniúcháireacht agus seirbhísí nach mbaineann le hiniúchadh arna ndéanamh ag iniúcháirí agus cleamhnaithe na n-iniúcháirí agus i gcás inar mó luach na hoibre nach mbaineann le hiniúchadh ná luach na hoibre a bhaineann le hiniúchadh, chun údar a thabhairt do Bhord CIÉ cén fáth ar roghnaíodh na hiniúcháirí chun an obair nach mbaineann le hiniúchadh a dhéanamh agus chun scrúdú a dhéanamh ar agus tuairisc a thabhairt do Bhord CIÉ i dtaobh ar cuireadh isteach ar neamhspleáchas na n-iniúcháirí de bhua na seirbhísí neamh-iniúcháireachta a dhéanamh.
- (f) Athbhreithniú a dhéanamh ar an Litir Ionadaíochta chuig na hiniúcháirí seachtracha agus í a mholadh lena bheith faofa ag Bord CIÉ.
- (g) Athbhreithniú a dhéanamh ar an measann an Coiste go bhfuil gá leis, moladh go gceadófaí Bord CIÉ, freagra na bainistíochta ar thuarascálacha rialaithe inmheánaigh na n-iniúcháirí seachtracha.

(ii) Tuairisciú Airgeadais agus Eile

Déanfaidh an coiste—

- (a) Athbhreithniú agus, nuair is cuí, moladh le haghaidh faomhadh an Bhoird, go bhfuil an leathbhliain agus

---

¹ na seirbhísí sonracha iad seirbhísí a bhaineann le hiniúcháireacht a ndearnadh conradh dóibh leis an iniúcháirí reachtúil, áirítear orthu sin an t-iniúchadh reachtúil bliantúil, iniúchtaí ISAE, obair chomhlíonta cánachais agus iniúchtaí scéime pinsin.

ráitis airgeadais bhliantúla sula gcuirtear faoi bhráid an Bhoird iad, ag díriú go háirithe ar:

- leanúnachas chur i bhfeidhm na mbeartas cuntasaíochta i gcomparáid le blianta roimhe seo agus ar fud Ghrúpa CIÉ ina iomláine agus aon athruithe ar bheartais agus ar chleachtais chuntasaíochta;
  - réimsí breithiúnais mhóra;
  - coigeartuithe suntasacha mar thoradh ar an iniúchadh;
  - tuairim an ghnóthais leantaigh;
  - comhlíonadh le caighdeáin chuntasaíochta;
  - comhlíonadh leis an gCód agus leis na ceanglais dhlíthiúla ábhartha;
  - An Ráiteas ar Rialú Inmheánach.
- (b) Athbhreithniú agus moladh a dhéanamh le haghaidh faomhadh ó Bhord CIÉ ar dhréacht-Thuarascáil Chuimsitheach Bhliantúil an Chathaoirligh don Aire maidir le córas rialaithe airgeadais inmheánaigh CIÉ de réir riachtanais an Chóid agus thuarascáil na n-iniúcháirí seachtracha air i leith na bliana airgeadais ábhartha.
- (c) Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar Bheartas Cisteáin an Ghrúpa agus machnamh a dhéanamh ar aon athruithe atá beartaithe i bhfianaise na bparaiméadar riosca airgeadais a shocraíonn an Grúpa dó féin.
- (d) Athbhreithniú a dhéanamh ar Thuarascálacha Ráithiúla faoin Acht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile 1992.
- (e) Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar Bheartas Soláthair an Ghrúpa agus breithniú a dhéanamh ar bheartas an Ghrúpa maidir leis an rannán “Nósanna Imeachta um Sholáthar” den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
- (f) Athbhreithniú a dhéanamh ar chomhlíonadh ag CIÉ le Beartas Soláthair Ghrúpa CIE.
- (g) Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar Bheartas an Ghrúpa maidir le Diúscairt agus Scor Sócmhainní Seasta agus breithniú a dhéanamh ar bheartas an Ghrúpa maidir leis na ceanglais atá leagtha amach sa chuid “Diúscairt Sócmhainní agus Rochtain ar Shócmhainní ag Tríú Páirtithe” den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
- (h) Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar Bheartas Cánach Ghrúpa CIÉ.
- (i) Athbhreithniú a dhéanamh ar straitéisí árachais an Ghrúpa agus breithniú a dhéanamh ar aon athruithe atá beartaithe i bhfianaise eispéireas éilimh agus paraiméadair riosca airgeadais an Ghrúpa a shocraíonn an Grúpa dó féin.
- (j) Athbhreithniú a dhéanamh ar Chuntais Bhainistíochta Chomhdhlúite Cuideachta Shealbhaíochta agus Ghrúpa CIÉ ar bhonn rialta.

- (k) Athbhreithniú a dhéanamh ar shocruithe baincúireachta, státchiste agus socruithe airgeadais eile Bhord CIÉ agus iad a mholadh lena gceadú.

(iii) Feidhm Iniúcháireachta Inmheánaí

Déanfaidh an coiste—

- (a) An fheidhm iniúcháireachta inmheánaí a threorú chun clár cuimsitheach agus neamhspleách iniúcháireachta inmheánaí a fhorbairt agus a chur i gcrích ar fud gach réimse agus leibhéal oibríochta laistigh de Ghrúpa CIÉ, lena n-áirítear iniúchadh luach ar airgead agus athbhreithniú ar chomhlíonadh nósanna imeachta soláthair agus diúscartha.
- (b) Athbhreithniú agus moladh le haghaidh faomhadh ó Bhord CIÉ, cairt don fheidhm iniúcháireachta inmheánaí .
- (c) Athbhreithniú agus má mheasann an Coiste gur gá é, tuairisc a thabhairt do Bhord CIÉ ar neamhspleáchas agus oibiachtúlacht na n-iniúcháirí inmheánacha agus ar an tsaoirse a cheadaítear dóibh.
- (d) Athbhreithniú a dhéanamh agus má mheasann an Coiste go bhfuil gá leis, an clár iniúchta inmheánaigh a mholadh le haghaidh faomhadh ó Bhord CIÉ agus a chinntiú go bhfuil acmhainní leordhóthanacha ag an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí agus go bhfuil seasamh cuí aici laistigh de Ghrúpa CIÉ.
- (e) Comhordú idir na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha a chinntiú, agus, go tréimhsiúil, dul i gcomhairle le hiniúcháirí seachtracha maidir le feidhmiú na feidhme iniúcháireachta inmheánaí le tagairt ar leith do sholáthar foirne na feidhme, do na cláir oibre iniúcháireachta atá á gcur i bhfeidhm agus don tástáil a dhéantar i ndáil le comhlíonadh cheanglais an Chóid ag Grúpa CIÉ agus má mheasann an Coiste gur gá sin, tuairisc a thabhairt do Bhord CIÉ ina leith. Tugtar faoi deara:
- Tá gach tuarascáil iniúchta arna n-eisiúint ag Iniúchadh Inmheánach an Ghrúpa ar fáil le hathbhreithniú ag na hiniúcháirí seachtracha mar chuid dá n-iniúchadh seachtrach bliantúil.
  - Déanann na hiniúcháirí seachtracha athbhreithniú freisin ar feidhmiú na feidhme iniúcháireachta inmheánaí agus tá gach comhad iniúchta inmheánaigh ar fáil lena n-athbhreithniú ag na hiniúcháirí Seachtracha.
  - I gcás inarb ábhartha, tá gach comhad iniúchta inmheánaigh a bhaineann le héilimh dheontaschúnta faoi réir athbhreithnithe ag iniúcháirí arna gceapadh ag an Roinn agus ag iniúcháirí arna gceapadh ag an AE.
- (f) Na fiúntais a bhaineann le meastóireacht sheachtrach ar leith ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí a choinneáil faoi athbhreithniú.
- (g) An fheidhm iniúcháireachta inmheánaí a threorú chun aon athbhreithnithe nó imscrúduithe speisialta a dhéanamh a mheasann an Coiste a bheith riachtanach,
- (h) Breithniú a dhéanamh ar mhórtorthaí imscrúduithe inmheánacha, tuarascálacha na n-iniúcháirí inmheánacha agus freagra an lucht bainistíochta.

(iv) Comhlíonadh, Eitic, Nochtadh Cosanta, Calaois agus Frithéilliú

Déanfaidh an coiste—

- (a) A chinntiú go bhfuil socruithe cuí i bhfeidhm d'fhostaithe agus do chonraitheoirí chun ábhair imní a ardú, faoi rún, faoi éagóiritheacht fhéideartha i dtuairisciú airgeadais nó in ábhair eile agus chun nochtadh cosanta a ardú faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014. Mar chuid dá shainchúram déanfaidh an Coiste athbhreithniú agus formheas ar théarmaí Bheartas um Nochtadh Cosanta CIÉ (agus aon athruithe air), agus áiritheoidh sé feasacht na foirne air, agus áiritheoidh sé go gceadaítear leis na socruithe beartais imscrúdú comhréireach agus neamhspleách a dhéanamh ar ábhair den sórt sin agus gníomhaíocht leantach iomchuí.
- (b) Athbhreithniú agus faomhadh a dhéanamh ar na tuarascálacha, lena gcur faoi bhráid an Aire tráth nach déanaí ná an 1 Márta gach bliain agus lena bhfoilsíú tráth nach déanaí ná an 31 Márta gach bliain, san fhoirm agus a chlúdaíonn na hábhair a éilíonn an tAcht um Nochtadh Cosanta 2014.
- (c) Breithniú a dhéanamh ar aon ábhair frithéillithe a eascraíonn as cur i bhfeidhm Chóid Iompair agus Beartas um Nochtadh Cosanta CIÉ nó a ardaíodh i dTuarascálacha Iniúchóireachta Inmheánaí.
- (d) Tuarascáil ar Ghníomhaíocht Bainistíochta Calaoise i gCuideachta Shealbhaíochta CIÉ a athbhreithniú ar bhonn débhlíantúil. Ina theannta sin, breithneoidh an Coiste Miontuairiscí ó chruinnithe ARC/AFIC/RC na bhfochuideachtaí agus na tuarascálacha bliantúla ó Chathaoirleach na ARCanna/AFIC/RC.
- (e) Athbhreithniú a dhéanamh gach dhá bhliain ar a laghad agus nuair is cuí, moltaí a dhéanamh do Bhord CIE, ar an gCód Iompair d'Fhostaithe agus ar an gCód Iompair do Chomhaltaí agus Stiúrthóirí Boird.
- (f) Athbhreithniú a dhéanamh ar bhonn bliantúil ar gach diúscairt ag Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ ar mó a luach ná €150,000 de réir Bheartas Soláthair Ghrúpa CIÉ agus Nósanna Imeachta.
- (g) Athbhreithniú a dhéanamh agus moltaí a dhéanamh, nuair is cuí, do Bhord CIÉ maidir le Beartas agus Nósanna Imeachta Speansais Ghnó Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ.
- (h) Athbhreithniú a dhéanamh ar an mBeartas maidir le Díospóidí Dlí a bhaineann le Comhlachtaí Stáit eile ar bhonn bliantúil agus moltaí a chur faoi bhráid Bhord CIÉ nuair is cuí.
- (i) Athbhreithniú a dhéanamh ar bhonn leathbhlíantúil ar imeachtaí dlíthiúla a bhaineann leis an gCuideachta Shealbhaíochta (lena n - áirítear díospóidí dlí a bhaineann le Comhlachtaí Stáit eile).
- (v) Athbhreithniú a dhéanamh ar thuarascálacha ráithiúla ar Chosaint Sonraí agus tuarascáil bhliantúil ar RGCS Comhlíonadh laistigh den Chuideachta Shealbhaíochta.

- (a) Breithniú a dhéanamh ar bhonn bliantúil agus aon leasuithe riachtanacha a dhéanamh ar na Beartais um Chosaint Sonraí agus nuair is cuí aon bheartais nua a cheadú a d'fhéadfadh a bheith riachtanach.

(vi) Córais Rialaithe Inmheánaigh agus Bainistíochta Riosca

Déanfaidh an coiste—

- (a) Athbhreithnigh é agus má mheastar go bhfuil gá leis, déan moltaí do Bhord CIÉ maidir le rialuithe airgeadais inmheánacha agus próisis rialachais a bhainistiú ar fud Ghrúpa CIÉ.
- (b) Cultúr bainistíochta riosca a chur chun cinn trí líne tuairiscithe a sholáthar don Bhord trína ndéantar sainaithint, tomhas agus bainistíocht riosca a mheas.
- (c) Athbhreithniú a dhéanamh ar Chreat Bainistíochta Riosca Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ ar bhonn bliantúil agus nuair is cuí moltaí a dhéanamh do Bhord CIÉ (Mír 7.2 Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit).
- (d) Athbhreithniú agus measúnú a dhéanamh ar bhonn ráithiúil ar na rioscaí ábhartha a théann i bhfeidhm ar Ghrúpa CIÉ agus monatóireacht a dhéanamh ar bhagairt rioscaí atá ag teacht chun cinn (i.e. Tuarascáil Phríomhrioscaí an Ghrúpa Barr).
- (e) Tacú le Bord CIÉ a fhreagrachtaí a chomhlíonadh maidir lena chinntiú go ndéantar rioscaí a shainaithint, a mheasúnú, a thuairisciú agus a rialú i gceart, lena n-áirítear comhairle a chur ar Bhord CIÉ agus breithniú á dhéanamh aige ar dhúil fhoriomlán riosca, ar fhulaingt riosca agus ar straitéis riosca Ghrúpa CIÉ.
- (f) Comhairle a chur ar an mBord, tar éis moltaí bainistíochta a bhreithniú, maidir leis an tionchar riosca atá ag aon chinneadh straitéiseach atá á bhreithniú ag an mBord.
- (g) Athbhreithniú bliantúil a dhéanamh agus Plean Bainistíochta Riosca Chuideachta Shealbhaíochta CIÉ a mholadh le faomhadh do Bhord CIÉ.
- (h) Athbhreithniú a dhéanamh ar Bheartas agus Prionsabail Riosca Ghrúpa CIÉ ar bhonn bliantúil agus nuair is cuí moltaí a dhéanamh do Bhord CIÉ (Mír 7.2 Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit).
- (i) Athbhreithniú a dhéanamh ar Chlár Riosca Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ dhá uair sa bhliain.
- (j) Athbhreithniú a dhéanamh ar bhonn bliantúil ar thuarascálacha riosca mionsonraithe de chuideachtaí Ghrúpa CIÉ.

- (k) Machnamh a dhéanamh agus, nuair is cuí, moltaí a dhéanamh do Bhord CIÉ maidir le hathbhreithniú seachtrach a fháil ar Chreat Bainistíochta Riosca Cuideachta Shealbhaíochta CIÉ ó am go ham.

(vii) Ioncam

Déanfaidh an coiste—

- (a) Breithniú, tuairisciú agus nuair is cuí, moltaí a dhéanamh do Bhord CIÉ ar ábhair eile a bhaineann leis an méid sin roimhe seo mar a chuir Bord CIÉ faoi bhráid an Choiste iad.

(viii) Athbhreithniú Bliantúil

- (a) Déanfaidh an Coiste athbhreithniú ar an gCairt seo agus ar na Téarmaí Tagartha gach bliain agus cuirfear leasuithe cuí faoi bhráid Bhord CIÉ lena gceadú.

(ix) Comhlíonadh

- (a) Déanfar athbhreithniú go bliantúil ar chomhlíonadh na Cairte agus na dTéarmaí Tagartha ag an gCoiste.

(x) Feidhmíocht an Choiste

- (a) Déanfaidh an Coiste athbhreithniú leanúnach ar a fheidhmíocht agus ina leith sin déanfaidh sé cleachtadh féinmheasúnaithe bliantúil.
- (b) Déanfaidh Cathaoirleach Bhord CIÉ maoirseacht ar bhreithmheas Chathaoirleach an Choiste.

TÉARMAÍ TAGARTHA

Comhaltacht

Beidh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca comhdhéanta de Chathaoirleach agus ar a laghad beirt Chomhalta eile den Bhord Neamhfheidhmiúcháin, iad go léir ceaptha ag Bord CIÉ agus beidh gach duine acu neamhspleách ar an mbainistíocht, ar Chathaoirleach Bhord CIÉ agus ar na hiniúcháirí seachtracha. Ní féidir Cathaoirleach Bhord CIÉ ná aon Chomhalta Boird a bhí ina fhostaí den Ghrúpa tráth ar bith le linn na dtrí bliana roimh an gceapachán a cheapadh ar an gCoiste. Má bhíonn Cathaoirleach an Choiste nó a ionadaí a ceapadh go cuí as láthair, ceapfaidh na comhaltaí eile duine dá líon chun bheith ina chathaoirleach ar an gcruinniú.

Beidh taithí airgeadais a fuair sé/sí le déanaí ag comhalta amháin ar a laghad den Choiste. Cuirfidh Cathaoirleach an Choiste Cathaoirleach agus Bord CIÉ ar an eolas faoi aon easnamh scileanna i gcomhaltas an Choiste nó i riachtanais oiliúna an chomhalta aonair.

D'fhéadfadh an Coiste Comhaltaí eile den Bhord a chomhthoghadh go sealadach chun an Choiste de réir mar is gá agus nuair is gá. Féadfar comhaltaí a tharraingt ó lasmuigh den Bhord má mheastar gur gá. Ina theannta sin, d'fhéadfá Cathaoirleach an Choiste a tharraingt ó lasmuigh den Bhord freisin má mheastar go bhfuil sin ag teastáil.

Beirt bhall a bheidh i gcóram. Féadfaidh comhdháil a bheith i gcruinnithe an Choiste idir roinnt Comhaltaí den Choiste nó gach Comhalta den Choiste nach bhfuil go léir in aon áit amháin fad is atá siad in ann (go díreach nó trí theileafón, físeán nó cumarsáid leictreonach eile) labhairt le gach duine eile agus éisteacht a fháil ó gach duine eile. Measfar iad siúd a ghlacfaidh páirt i gcomhdháil den sórt sin a bheith i láthair go pearsanta ar an gcruinniú agus beidh siad i dteideal vótáil agus a bheith ar áireamh sa chóram.

Tá Litir Cheapacháin le cur ar fáil do bhaill nua ina leagtar amach sonraí chuspóir an Choiste, fad an cheapacháin (nuair is infheidhme, mar an gcéanna de ghnáth le téarma oifige an chomhalta ar Bhord CIÉ), tacaíocht agus oiliúint atá ar fáil agus an tiomantas ama a theastaíonn.

Gheobhaidh baill an Choiste oiliúint ionductúcháin tar éis a gcheapacháin. Féadfar oiliúint bhreise a chur ar fáil ó am go ham de réir mar a mheastar is cuí. Ba cheart don Choiste coinneáil cothrom le dáta leis an gcleachtas is fearr agus le forbairtí sa rialachas corparáideach.

Beidh Rúnaí na Cuideachta ina Rúnaí ar an gCoiste.

Údarás

Tá an Coiste údaraithe ag Bord CIÉ chun imscrúdú a dhéanamh ar aon ghníomhaíocht laistigh den Chairt seo agus Téarmaí Tagartha, chun na hacmhainní a theastaíonn uaidh chun é sin a dhéanamh agus rochtain iomlán ar fhaisnéis a fháil. Tá sé údaraithe aon fhaisnéis a theastaíonn uaidh a lorg ó aon fhostaí agus treoraítear do gach fostaí comhoibriú le haon iarratas a dhéanann an Coiste.

Tá an Coiste údaraithe ag Bord CIÉ chun comhairle ghairmiúil sheachtrach a fháil agus, más gá, cuireadh a thabhairt do dhaoine ón taobh amuigh a bhfuil taithí ábhartha acu freastal ar chruinnithe.

Tionól, Iompar agus Minicíocht Cruinnithe

- (a) Déanfar fógra faoi gach cruinniú lena ndaingneofar an t-ionad, an t-am agus an dáta, mar aon le clár oibre nithe a bheidh le plé, a chur ar aghaidh, aon uair is indéanta, chuig gach comhalta den Choiste trí lá oibre ar a laghad roimh dháta an chruinnithe.
- (b) Tionólfar cruinnithe an Choiste ceithre huair sa bhliain ar a laghad agus tionólfar iad de ghnáth i gcomhthráth le timthriall tuairiscithe airgeadais CIÉ.
- (c) Féadfaidh na hiniúcháirí seachtracha, na hiniúcháirí inmheánacha nó an lucht bainistíochta feidhmiúcháin cruinniú den Choiste a iarraidh tráth ar bith má mheasann siad go bhfuil gá le cruinniú chun mír nó míreanna ar leith a plé.

- (d) Is iondúil go nglacfar cinntí / moltaí do Bhord CIÉ trí chomhthoil a bhaint amach, ach nuair is gá, éireoidh le rún má aontaíonn tromlach simplí na gcomhaltaí atá i láthair. Beidh vóta réitigh ag an gCathaoirleach i gcás vótaí cothroime a bheith ann.

Tinreamh ag Cruinnithe

- (a) Chomh maith le comhaltaí an Choiste, is gnách go dtabharfar cuireadh do Phríomhfheidhmeannach CIÉ, do Phríomhoifigeach Airgeadais CIÉ (arb é Príomhoifigeach Riosca CIÉ é), agus don Cheann Iniúchóireachta Inmheánaí freastal ar chruinnithe.
- (b) Uair sa bhliain ar a laghad, buailfidh an Coiste leis na hiniúcháirí seachtracha leo féin chun a áirithiú nach mbeidh aon saincheisteanne neamhréitithe ar údar imní iad.
- (c) Uair sa bhliain ar a laghad, buailfidh an Coiste leis an gCeannasaí Iniúchta Inmheánaigh as a stuaim féin, chun a chinntiú nach mbeidh aon saincheisteanne gan réiteach ar údar imní iad.
- (d) Uair sa bhliain ar a laghad, buailfidh an Coiste le Príomhoifigeach Riosca CIÉ (arb é/í Príomhoifigeach Airgeadais CIÉ é/í) leo féin, chun a chinntiú nach mbeidh aon saincheisteanne gan réiteach ar údar imní iad.
- (e) Uair sa bhliain ar a laghad tiocfaidh na comhaltaí le chéile gan aon fheidhmeannaigh a bheith i láthair.

Nósanna Imeachta Tuairiscithe agus Caidrimh

- (a) Coimeádfaidh an Rúnaí na páipéir go léir a chuirfear faoi bhráid an Choiste agus miontuairiscí formheasta agus cinntí a dhéanfar ag cruinnithe an Choiste agus Liostaí Míreanna Gníomhaíochta Gan Réiteach. Scaipfear cóipeanna de na miontuairiscí ar chomhaltaí uile an Choiste agus ar Bhord CIÉ.
- (b) Tuairisceoidh Cathaoirleach an Choiste ar imeachtaí gach cruinnithe den Choiste do Bhord CIÉ agus cuirfidh sé Tuarascáil Bhliantúil an Choiste faoi bhráid an Bhoird.

Eile

- (a) Nochtfar ballraíocht den Choiste sa Tuarascáil Bhliantúil.
- (b) Beidh Cathaoirleach an Choiste, má iarrann Cathaoirleach Bhord CIÉ air é, i láthair ag fógra poiblí na Tuarascála Bliantúla agus na gCuntas agus freagróidh sé aon cheisteanne ar na cuntais.